

Dömény Diána

Ahogy a tanító nénik versenyeznek

Beszámoló a XXII. Országos Anyanyelvi Tanítási Versenyről

Kedves Kollégák!

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem által immáron XXII. alkalommal megrendezett Országos Anyanyelvi Tanítási Versenyen, április végén nyolc kistanító mérettette meg magát. Az esemény számára ezúttal is a DRHE Kőlcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskolája biztosított helyet, ahol nekünk, versenyzőknek, a megszokottaktól eltérően a reformáció 500. évfordulója alkalmából, tartalmukban a református valláshoz, azzal együtt a „Kálvinista Róma”-hoz kapcsolódó, ismerettartalmú szövegeket kellett 3–4. osztályos tanulókkal feldolgoztatnunk.

A Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar Illyés Gyula Pedagógusképző Intézetének hallgatói hosszú évek óta rendszeres résztvevői a végzős tanítók legfontosabb országos szakmai erőpróbájának. A versenyzők kiválasztása Szekszárdon nem intézményi forduló, hanem az oktatók delegálása szerint, a szakmai szempontok mellett, a jelöltek tanítói személyiségének a figyelembevételével történik. A versenyre való felkészítés Tancz Tünde mesteroktató, szakmetodológus, Rózsa Gabriella szakvezető tanító és Gabi Gabriella szakvezető tanár érdeme. A megmérettetésre szakvezetőim mellett Boros Lilla hallgatótársam kísért el.

A témához kapcsolódó olvasmányokat, mivel a versenyt rendhagyó módon ezúttal nem tankönyvekre támaszkodva rendezték, a debreceni gyakorlóiskola szakvezetői állították össze, és a következő címekkel látták el: *Csokonai, Zengjenek a zsoltárok!*, *Diákköztársaság*, *„Háromszor veri ezt kenden Lúdas Matyi vissza”*, *Oszlop az emlékkertben*, *Hitből fa*, *A Debreceni Református Kollégium Nagykönyvtára*, *Nagytemplom*, *Szekéren érkező betűk* és *Nagybotosok-kisbotosok*. Bár ezeket már az esemény meghirdetésekor megkaptuk, a legfontosabb támpontok azonban – ki, mikor, melyik osztályban és melyik szöveggel fog a verseny során dolgozni – kizárólag a tanórát megelőző reggelen derültek ki. A szövegek kisorsolását – amikor már tudtuk, hogy a *Nagytemplom* című szöveget kell 4. osztályos, nem mellesleg ének-zene tagozatos tanulókkal feldolgoztatnunk – a tanításra kijelölt osztályban történő hospitálás követte, ekkor rengeteg hasznos, a tervezőmunka támpontjaként szolgáló információt sikerült szereznünk. A verseny igazi kihívása: a tanóra mindössze néhány óra alatt való összeállítása és előkészítése (Power Point-prezentáció elkészítése, feladatlapok, szókártyák szerkesztése és nyomtatása) azonban még váratott magára, amelynek eredményét másnap a versenyzőknek kellett, többek között a megnyerő tanítói személyiségük kibontakoztatásával megvalósítaniuk.

1. kép

A feladat főszereplője: a debreceni Nagytemplom

A tervezőmunkát a Debreceni Református Nagytemplomban kezdtük, ahol a tudásanyag gyűjtése mellett igyekeztünk a lehető legjobban ráhangolódni a témára. Az általunk készített fényképek, így például a zárókövet ábrázoló kép, másnap a tanórán levetített prezentációban is visszaköszöntek.

Az ötletelés során elsősorban arra törekedtünk, hogy a tanórát olyan biztos tantárgy-pedagógiai alapokra helyezzük, amelynek módszerei, munkaformái korántsem idegenek a tanulók számára, ezáltal biztonságérzetet nyújtanak az egyébként kiemelkedő képességeik kibontakoztatásához. Ez utóbbi már a hospitáláskor nyilvánvalóvá vált. Az ismerettartalmú szövegek feldolgozási metodikájával ellentétben, ám a verseny tematikája által indokoltan, szintén fontosnak tartottuk az érzelmi megközelítés érvényesítését, hogy a debreceni tanulók a városukat illető büszkeséggel zárják a tanórát.

A versenyzők három főből álló zsűri előtt tanítottak, amelynek tagjai a következő szakemberek voltak: Erdélyi Erzsébet szakmetodológus, Broczkyné Gottlieb Katalin katolikus hittan-tanár és Kukk Ibolya tanító, mentortanár. Arról azonban, hogy milyen értékelési szempontokat fogalmaztak meg a versenyzőkkel szemben, előzetesen nem volt tudomásunk.

A versenyt ezúttal is színvonalas programok kísérték, mint az Oratórium, a Nagykönyvtár és az Iskolatörténeti Múzeum megtekintése Keczán Mariann muzeológus vezetésével, illetve előadása Arany János és Szabó Magda Debrecenéről. A felkészülés miatt azonban arra, hogy ez utóbbiakból mi is kivehessük a részünket, nem sok lehetőségünk adódott, ám a helybeliekből sugárzó, gyökereik iránt érzett tisztelet és szeretet mindenért kárpótolt. Debrecenben valósággal tapintható a tradíció.

A 2017-es évben a Budapestről, Debrecenből, Esztergomból, Jászberényből, Nyíregyházáról, Szegedről, Székelyudvarhelyről és Szekszárdról érkező versenyzők a következő eredménnyel zárták a megmérettetést:

1. hely: Páll Regina (Debreceni Református Hittudományi Egyetem Kölcsey Ferenc Tanítóképzési Intézet)
2. hely: Dömény Diána (Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar)
3. hely: Dudás Kinga (Nyíregyházi Egyetem Tanítóképző Intézet).

Aligha akad annál inspirálóbb, amikor leendő tanítóként a tanárainnal, akiket azóta a kollégáimnak mondhatok, csapatmunkában oldunk meg egy még számukra is fejtörést okozó feladatot. Látni azt, ahogyan több évtizedes szakmai tapasztalattal a hátuk mögött megközelítenek egy témát. Megtapasztalni, ahogyan felvetnek vagy egytucatnyi ötletet, de még azzal a lendülettel el is vetik ezeket. Rádöbbsenni, hogy tulajdonképpen az égvilágon semmi különbség nincs közöttük, ahogyan ők és ahogyan mi tervezzük a tanóráinkat.

Hatalmas büszkeséggel tölt el, hogy a hagyományt, miszerint a PTE KPVK Illyés Gyula Pedagógusképző Intézetének hallgatói hosszú évek óta nemcsak részt vesznek az Országos Anyanyelvi Tanítási Versenyen, hanem több mint egy évtizede, minden egyes alkalommal dobogós helyen végeznek, tovább élthettem. Külön öröm számomra, hogy a Pécsi Tudományegyetem rektora, Bódis József, felismerve a versenyen elért eredmény jelentőségét, elismerő oklevelet adományozott a számomra.

Hálás köszönettel tartozom a verseny szervezőinek, amiért a pedagógiai pálya olyan távlatait villantották fel előttem, amely azóta is hatást gyakorol rám. Sok sikert kívánok a leendő versenyzőknek és felkészítő tanáraiknak!

Üdvözlettel:

Pécs, 2017. november 21.

Dömény Diána
egykori versenyző, tanító
PTE Illyés Gyula Gyakorlóiskola, Szekszárd

Dömény, Diána: How primary school teachers compete. Report on the 22nd National First Language Teaching Competition

Az írás szerzőjéről

Dömény Diána

tanító, PTE Illyés Gyula Gyakorlóiskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Gyakorlóóvoda, Szekszárd
dianadomeny[kukac]gmail.com